

Zij wil scheiden, hij ligt dwars

■ Huwelijkse gevangenschap moet volgens Femmes for Freedom strafbaar worden

Maaïke van Houten

De maatregelen van het kabinet tegen huwelijksdwang gaan niet ver genoeg. Ook vrouwen die gevangen zitten in een religieus huwelijk verdienen vrijheid, en wel om de verbin- tensis op alle fronten te beëindigen.

In een brief aan de Tweede Kamer schrijft belangenorganisatie Femmes for Freedom dat huwelijkse gevangenschap strafbaar moet worden gesteld, net als andere vormen van huwelijksdwang en polygamie. Met die gevangenschap doelt ze op vrouwen die wel voor de burgerlijke wet gescheiden zijn, maar van wie de man het tegenhoudt dat ze ook een eind maakt aan haar huwelijk voor de religieuze wet, islamitisch, joods, hindoeïstisch. De man zelf geldt trouwens in zo'n geval wel als gescheiden; hij kan, anders dan de vrouw, bijvoorbeeld weer een nieuwe relatie aangaan.

“Mannen die vrouwen in huwelijksgevangenschap houden, maken zich schuldig aan chantage, polygamie, dreigen met geweld/erwraak, mishandeling, ontvoering van kinderen en eisen hun vrouwen seksueel op”, zegt Shirin Musa van Femmes for Freedom. Musa is de eerste vrouw die via de rechter haar ex-man dwong een einde te maken aan het huwelijk dat ze voor een imam in Nederland hadden gesloten.

De organisatie erkent dat het lastig zal zijn zo'n strafbepaling te handha-

ven, maar een sanctiemogelijkheid verbetert de rechtspostie van vrouwen. “En dan doet de wetgever wat haar taak is: een gesignaleerde rechtsongelijkheid aanpakken op zodanige wijze dat vrouwen gelijke kansen en rechten hebben, ongeacht hun religieuze of culturele achtergrond.”

PvdA en CDA zijn positief over het doel van Femmes for Freedom, en Musa heeft ook de steun van GroenLinks binnen. “Dit is een heel groot probleem”, zegt PvdA-Kamerlid Kadja Arib die, net als de organisatie zelf, geen aantallen kan noemen, maar tot die vaststelling komt door oren en ogen goed open te houden. “Er zijn heel veel vrouwen die niet kunnen scheiden, mannen kunnen dat lang tegenhouden.” Arib waarschuwt wel dat het juridisch nog niet zo simpel is om de gevangen vrouwen onder te brengen in het wetsvoorstel tegen huwelijksdwang.

Ook Mirjam Sterk (CDA) vindt dat vrouwen onder een religieus huwelijk uit moeten komen. In een eerder overleg met het kabinet heeft ze al eens gewezen op de succesvolle juridische actie van Shirin Musa. “We staan er sympathiek tegenover, maar moeten wel kijken hoe we het precies gaan doen en toetsen hoe de regels uitwerken.” Wellicht komt er voor de behandeling van het wetsontwerp nog een hoorzitting, aldus Sterk. Daar zouden de details verder kunnen worden besproken.

Hoe gaat het kabinet huwelijksdwang tegen?

Voornemens van het kabinet in het wetsvoorstel Tegengaan huwelijksdwang, waarover de Tweede Kamer zich binnenkort uitspreekt:

- **Tegengaan van huwelijken onder dwang.** Het OM wordt verplicht gedwongen huwelijk tegen te gaan. De straf wordt verhoogd van negen maanden naar twee jaar.

- **Verbod op trouwen onder de achttien jaar,** behalve als de rechter een zestien- of zeventienjarige vrouw meerderjarig verklaart, bijvoorbeeld omdat zij zwanger is en zo het ouderlijk

gezag over haar kind kan houden.

- **Verbod op huwelijk met bloedverwanten in de derde graad (oom en nicht) of vierde graad (nicht en neef).** Partners kunnen daar alleen onderuit als ze beiden onder ede verklaren uit vrije wil te trouwen.

- **Inperken van de mogelijkheid tot erkenning van een in het buitenland gesloten polygaam huwelijk.** Dit kan niet meer als een van beiden Nederlander is, of hier een machtiging tot verblijf heeft aangevraagd.

Shirin Musa van Femmes for Freedom was de eerste vrouw die via de rechter haar ex-man dwong een einde te maken aan het huwelijk dat ze voor een imam in Nederland hadden gesloten. FOTO ARIE KIEVIT

Rechter fluit kabinet terug, huurders blij

■ Extra huurverhoging voor scheefwoners is met uitspraak niet helemaal van de baan

ANALYSE

Wilma van Meteren

“Gluurverhoging van tafel! Muziek!” De huurders uit Amsterdam-Oost vierden gisteren hun overwinning in het kort geding tegen de staat over de aanpak van het scheefwonen. Voor het kabinet is het een vette streep door de rekening. “Een tegenvaller”, noemde minister Spies (binnenlandse zaken) het vonnis.

Volgens de rechtbank in Den Haag mag de Belastingdienst voorlopig huisbazen geen inzicht geven in inkomens van huurders. Die gegevens zijn nodig om te bepalen of het inkomen van bewoners van sociale huurwoningen boven de 43.000 euro bruto per jaar ligt. De huisbaas mag de huur van deze scheefwoners met 5 procent extra verhogen. Althans: dat heeft het kabinet voorgesteld.

Probleem is dat minister Spies en

haar collega's op de zaken vooruitliepen. Hoewel de wet (nog) niet van kracht is – de Tweede Kamer gaf pas deze week haar goedkeuring, de Eerste Kamer moet het voorstel nog behandelen – kreeg de Belastingdienst al opdracht inkomensgegevens aan te leveren.

Een onaanvaardbare aantasting van de privacy, betoogden vier leden van de Huurdersvereniging Oost voor de rechtbank. Die geeft hun gelijk. Zolang er nog geen wet is, mag het niet. En, voegt ze eraan toe, huurders over wie al informatie aan verhuurders is gegeven, moeten een brief krijgen dat dit niet had mogen.

Spies' plan om de huurmaatregel per 1 juli in te laten gaan, ligt daarmee aan diggelen. De woningcorporaties zien niet hoe de extra huurverhoging nog verantwoord kan worden ingevoerd op die datum. “Ze kunnen het nu niet netjes voor hun huurders regelen”, reageert hun

brancheorganisatie Aedes. Die had al twijfels over de uitvoerbaarheid. Veel corporaties klaagden over onvolledige gegevens van de Belastingdienst en zagen daarom af van de extra huurinkomsten. De Woonbond is blij dat de rechter het ‘overhaaste en onzorgvuldige proces heeft afgestraft’ en hoopt dat alsnog haar alternatief op tafel komt. Spies is de rechterlijke uitspraak ‘aan het bestuderen’ voordat ze iets zegt over de gevolgen.

Het is de tweede keer dat het kabinet op zijn neus gaat. Donner, de voorganger van Spies op Binnenlandse Zaken, moest ook al inbinden. Hij wilde de extra huurverhoging vorig jaar juli invoeren. Dat mislukte doordat de Belastingdienst niet in staat was de gegevens op tijd te leveren.

Maar de conclusie dat de ‘gluurverhoging’ nu helemaal van de baan is, lijkt voorbarig. Met naar schatting 16 procent scheefwoners in de

sociale sector staat er te veel op het spel. Hoewel tegenstanders het betwijfelen meent het kabinet dat de extra huurverhoging de doorstroming naar duurdere huizen zal bevorderen. Dat is welkom op een woningmarkt die muurvast zit. De huizen komen dan vrij voor de mensen met lage inkomens voor wie ze zijn bedoeld.

Minstens zo belangrijk is dat het woningcorporaties geld oplevert. Het totale pakket van mogelijkheden tot huuraanpassingen, inclusief de toeslag voor scheefwoners, krikt het vermogen van de corporaties in acht jaar tijd met minimaal 8,5 miljard euro op, liet Binnenlandse Zaken berekenen. Daar heeft een kabinet dat krap zit alle belang bij. Vanaf 2014 moeten corporaties via een heffing meebetalen aan de huurtoeslag. Mede daarom zien veel verhuurders de extra huurverhoging ook wel zitten, mits de zaken goed worden geregeld.

Brute overval Nieuwegein levert geen buit op

De overvallers van het geldtransportbedrijf G4S in Nieuwegein hebben geen geld overgehouden aan hun gewelddadige actie van donderdag. De politie maakte gisteren bekend dat er niets is buitgemaakt, en dat de schade beperkt is gebleven tot materiële. Wel ontbreekt nog ieder spoor van de daders, die met een explosief de zijdeur opbliezen. De Audi's waarmee de overvallers vluchtten, zijn nog niet gevonden. Een getuige zag de auto's donderdagochtend met hoge snelheid rijden op de A27 bij Gorinchem. Het onderzoek draait nog op volle toeren.

ING en Amsterdam ruziën over gebouw filmmuseum

ING wil dat de gemeente Amsterdam het nieuwe filmmuseum Eye koopt. Volgens de bank lukt het niet om een andere koper voor het pas geopende pand aan het IJ tegenover Centraal Station te vinden en moet de gemeente daarom een in 2009 gemaakte afspraak nakomen. Die luidde dat als het gebouw onverkoopt bleek, Amsterdam onder voorwaarden de eigenaar zou worden van het pand. De gemeente voelt daar niets voor, omdat er wel degelijk een andere geïnteresseerde is. Die zou 20 miljoen euro willen betalen.

OM eist achttien jaar voor moord op amateurfotograaf

Het Openbaar Ministerie (OM) heeft gisteren in hoger beroep opnieuw achttien jaar cel geëist in de Arnhemse ‘moordzaak zonder lijk’. Het OM houdt de 42-jarige Arnhemmer Frans J. nog altijd verantwoordelijk voor de moord op amateurfotograaf Henk Peters en het wegmaken van diens lichaam. Peters verdween tijdens Koninginnennacht 2009 in Arnhem. Hoewel talloze sporen J. aan de vermissing linken, was er onvoldoende bewijs dat hij Henk Peters vermoordde en liet verdwijnen, zo oordeelde de rechtbank in 2011.

Politiebonden gaan door met acties voor nieuwe cao

De politiebonden zetten de acties in het conflict met minister Ivo Opstelten (veiligheid) over een nieuwe cao komende week voort. Politieagenten in de provincies Noord-Brabant, Limburg, Zeeland, Gelderland en Overijssel leggen op verschillende dagen enkele uren het werk neer. Politiebureaus zijn hierdoor enkele uren gesloten. Gerrit van de Kamp, voorzitter van vakbond ACP, zei dat de bonden zich ook bij de Amstel Gold Race zullen manifesteren. Dat gebeurt morgen rond de start van de enige Nederlandse wielervedstrijd in Limburg, maar zal geen gevolgen hebben voor de wedstrijd.

Twee goederentreinen botsen op Maasvlakte

Twee goederentreinen zijn gisterochtend frontaal tegen elkaar gebotst bij een rangeerterrein op de Maasvlakte bij Rotterdam. Daardoor zijn twaalf wagons ontspoord. De treinen vervoerden containers, waarin ook gevaarlijke stoffen kunnen zitten. Volgens de hulpdiensten was er geen gevaar voor de omgeving. Twee machinisten van een van de treinen zijn door de aanrijding lichtgewond geraakt. De machinist van de andere trein bleef ongedeerd. De Inspectie Leefomgeving en Transport stelt een onderzoek in.